

5. házi feladat

1.feladat. $x - 2 = y - 1 = z + 2$ egyenes irányvektora: $\mathbf{v} = (\frac{1}{\sqrt{3}}, \frac{1}{\sqrt{3}}, \frac{1}{\sqrt{3}})^T$

A transzformáció lineáris része: $\mathbf{R} = \begin{bmatrix} 0 & 0 & 1 \\ 1 & 0 & 0 \\ 0 & 1 & 0 \end{bmatrix}$

$P = (2, 1, -2)^T$ fixpont, így az eltolási vektor: $\mathbf{e} = (\mathbf{E} - \mathbf{R})P = (4, -1, -3)^T$

$$\text{Tehát: } \mathbf{T}_1 = \begin{bmatrix} 0 & 0 & 1 & 4 \\ 1 & 0 & 0 & -1 \\ 0 & 1 & 0 & -3 \\ 0 & 0 & 0 & 1 \end{bmatrix}$$

$x = 0, y = -2z$ egyenes irányvektora: $\mathbf{w} = (0, -\frac{2}{\sqrt{5}}, \frac{1}{\sqrt{5}})^T$

Az egyenes átmege az origón.

$$\text{A homogénkoordinátás mátrixa: } \mathbf{T}_2 = \begin{bmatrix} -1 & 0 & 1 & 0 \\ 0 & \frac{3}{5} & -\frac{4}{5} & 0 \\ 0 & -\frac{4}{5} & -\frac{3}{5} & 0 \\ 0 & 0 & 0 & 1 \end{bmatrix}$$

Az eredő transzformáció, és annak inverze:

$$\mathbf{T} = \mathbf{T}_2 \cdot \mathbf{T}_1 = \begin{bmatrix} 0 & 0 & -1 & -4 \\ \frac{3}{5} & -\frac{4}{5} & 0 & \frac{9}{5} \\ -\frac{4}{5} & -\frac{3}{5} & 0 & \frac{13}{5} \\ 0 & 0 & 0 & 1 \end{bmatrix}, \mathbf{T}^{-1} = \begin{bmatrix} 0 & \frac{3}{5} & -\frac{4}{5} & 1 \\ 0 & -\frac{4}{5} & -\frac{3}{5} & 3 \\ -1 & 0 & 0 & -4 \\ 0 & 0 & 0 & 1 \end{bmatrix}$$

Tehát az új koordinátarendszerben:

$$\begin{aligned} x &= \frac{3}{5}y' - \frac{4}{5}z' + 1 \\ y &= -\frac{4}{5}y' - \frac{3}{5}z' + 3 \\ z &= -x' \end{aligned}$$

Az ellipszoid egyenlete az új koordinátarendszerben:

$$4 \left(\frac{3}{5}y' - \frac{4}{5}z' + 1 \right)^2 + 2 \left(-\frac{4}{5}y' - \frac{3}{5}z' + 3 \right)^2 + x'^2 = 4$$

2.feladat. Az egyenesünk irányvektora: $\mathbf{n} = (\frac{1}{\sqrt{3}}, \frac{1}{\sqrt{3}}, -\frac{1}{\sqrt{3}})^T$

Forgatvatükrözés lineáris mátrixa:

$$\overline{\mathbf{R}}_{n,\phi} = -(1 + \cos \phi) \mathbf{C}_n^2 + \sin \phi \mathbf{C}_n - \mathbf{E} = \begin{bmatrix} -\frac{2}{3} & \frac{1}{3} & \frac{2}{3} \\ -\frac{2}{3} & -\frac{2}{3} & -\frac{1}{3} \\ -\frac{1}{3} & \frac{2}{3} & -\frac{2}{3} \end{bmatrix}$$

Mivel P fixpont, így az eltolási vektor: $\mathbf{v} = (\mathbf{E} - \overline{\mathbf{R}}_{n,\phi})P = (\frac{8}{3}, -\frac{4}{3}, -\frac{2}{3})^T$

Tehát:

$$\mathbf{T} = \begin{bmatrix} -\frac{2}{3} & \frac{1}{3} & \frac{2}{3} & \frac{8}{3} \\ -\frac{2}{3} & -\frac{2}{3} & -\frac{1}{3} & -\frac{4}{3} \\ -\frac{1}{3} & \frac{2}{3} & -\frac{2}{3} & -\frac{2}{3} \\ 0 & 0 & 0 & 1 \end{bmatrix}$$

Egy oktaéder csúcsai, és azok képe:

$$\begin{aligned}
A &= (1, -1, 0)^T, A' = \left(\frac{5}{3}, -\frac{4}{3}, -\frac{5}{3}\right)^T \\
B &= (-1, 1, 0)^T, B' = \left(\frac{11}{3}, -\frac{4}{3}, \frac{1}{3}\right)^T \\
C &= (1, 1, 0)^T, C' = \left(\frac{7}{3}, -\frac{8}{3}, -\frac{1}{3}\right)^T \\
D &= (-1, -1, 0)^T, D' = (3, 0, -1)^T \\
E &= (0, 0, \sqrt{2})^T, E' = \left(\frac{2\sqrt{2}+8}{3}, \frac{-\sqrt{2}-4}{3}, \frac{-2\sqrt{2}-2}{3}\right)^T \\
F &= (0, 0, -\sqrt{2})^T, F' = \left(\frac{-2\sqrt{2}+8}{3}, \frac{\sqrt{2}-4}{3}, \frac{2\sqrt{2}-2}{3}\right)^T
\end{aligned}$$

3.feladat. Ismert adatok: $a = 150^\circ, b = 60^\circ, \alpha = 150^\circ$
 $\sin \beta = \sin b \frac{\sin \alpha}{\sin a} = \sin b$, Innen: $\beta_1 = 60^\circ, \beta_2 = 120^\circ$

A további adatokat $\beta = 60^\circ$ esetre számítom ki.
Másik megoldás esetén analóg módon számítható minden adat.

$$\begin{aligned}
\cos c &= \cos a \cos b + \sin a \sin b \cos \gamma \\
\cos \gamma &= -\cos \alpha \cos \beta + \sin \alpha \sin \beta \cos c \\
\text{Ebből az egyenletrendszerből: } c &= 107^\circ 35' 17'', \gamma = 72^\circ 24' 43''
\end{aligned}$$

Beírt kör középpontja legyen O , sugara r , érintési pontja AB oldallal P .
 O a szögfelezők metszéspontja.

AOB háromszögre koszinusztétel:
 $\cos(\sphericalangle AOB) = -\cos \frac{\alpha}{2} \cos \frac{\beta}{2} + \sin \frac{\alpha}{2} \sin \frac{\beta}{2} \cos c = -0,37008$
Tehát $\sphericalangle AOB = 111^\circ 43' 14''$.
 $\cos OB = \frac{\cos 75^\circ + \cos 30 \cos \sphericalangle AOB}{\sin 30 \sin \sphericalangle AOB} = -0,13279$
Tehát $OB = 97^\circ 37' 50''$
Színusztétel OBP háromszögre ($OP = r$):
 $\sin r = \sin OB \sin 30^\circ = 0,49557$
Tehát a beírt kör sugara: $r = 29^\circ 42' 27''$

A köréírt kör középpontja legyen Q , sugara R .
 Q az oldalfelező merőlegesek metszéspontja, ezért ACO és ABO egyenlő szárú háromszögek. Legyen $\sphericalangle OAC = \phi$.
Írjunk fel erre a két háromszögre egy-egy koszinusztételt:
 $\cos R \cos b + \sin R \sin b \cos \phi$
 $\cos R \cos c + \sin R \sin c \cos(\alpha - \phi)$

Ebből az egyenletrendszerből $R = 104^\circ 49' 53''$

4.feladat. Legyen s az a függvény, ami egy Euler sokszöghöz hozzárendeli az oldalösszegét.

Vegyünk egy tetszőleges Euler n -szöget, ahol $n > 2$, jelölje ezt A_n .
Képezzünk ebből egy Euler $(n-1)$ -szöget a következő módon:

Válasszunk ki egy tetszőleges oldalát, majd töröljük ennek az oldalegyenesét. A maradék egyenesek által meghatározott Euler $(n-1)$ -szög legyen A_{n-1} .
 $s(A_n) < s(A_{n-1})$ a háromszög egyenlőtlenség miatt.

Ezt a lépést ismételjük, amíg 2-szöget kapunk:

$$s(A_n) < s(A_{n-1}) < \dots < s(A_2) = 2\pi$$

5.feladat.

$$(\mathbf{a} \times (\mathbf{b} \times \mathbf{c})) \times (\mathbf{b} \times (\mathbf{c} \times \mathbf{a})) = (\mathbf{c} \times (\mathbf{a} \times \mathbf{b})) \times (\mathbf{a} \times (\mathbf{b} \times \mathbf{c}))$$

$$\begin{aligned} & (\mathbf{a} \times (\mathbf{b} \times \mathbf{c})) \times (\mathbf{b} \times (\mathbf{c} \times \mathbf{a})) - (\mathbf{c} \times (\mathbf{a} \times \mathbf{b})) \times (\mathbf{a} \times (\mathbf{b} \times \mathbf{c})) = \\ & (\mathbf{a} \times (\mathbf{b} \times \mathbf{c})) \times (\mathbf{b} \times (\mathbf{c} \times \mathbf{a})) + (\mathbf{c} \times (\mathbf{a} \times \mathbf{b})) = \\ & (\mathbf{a} \times (\mathbf{b} \times \mathbf{c})) \times (\mathbf{c}(\mathbf{b}\mathbf{a}) - \mathbf{a}(\mathbf{b}\mathbf{c}) + \mathbf{a}(\mathbf{c}\mathbf{b}) - \mathbf{b}(\mathbf{c}\mathbf{a})) = \\ & (\mathbf{a} \times (\mathbf{b} \times \mathbf{c})) \times (\mathbf{c}(\mathbf{b}\mathbf{a} - \mathbf{b}(\mathbf{c}\mathbf{a}))) = (\mathbf{a} \times (\mathbf{b} \times \mathbf{c})) \times (\mathbf{a} \times (\mathbf{c} \times \mathbf{b})) = \mathbf{0} \end{aligned}$$

Geometriai jelentés:

$(\mathbf{a} \times (\mathbf{b} \times \mathbf{c}))$, $(\mathbf{b} \times (\mathbf{c} \times \mathbf{a}))$, $(\mathbf{c} \times (\mathbf{a} \times \mathbf{b}))$ Rendre az A, B, C csúcsból induló magasságegyenesek meghatározó vektorai.

Tehát az egyenlet bal oldalán az A és B csúcsokból induló két magasságegyenes metszéspontjának irányvektora van, a jobb oldalon két másik magasságegyenesé.

Így ez a vektoregyenlet éppen azt jelenti, hogy gömbi háromszögben is létezik magasságpont.